

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Daniel Regi Nabucdonosori charus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

SULPICI SEVERI
SACRÆ HISTORIÆ
LIBER SECUNDUS.

CAPUT I.

Captivitatis tempora ¹ Prophetarum vaticiniis ¹ atque actibus illustrata sunt. Maxime itaque ² ³ Danielis egregiam ad conservandam legem, perseverantiam, & in absolutionem Susannæ divino consilio, cæteraque ab eo gesta, ordine persequemur. Hic ⁴ sub rege Joachim captus deductusque Babylo- ³ niam, ⁵ parvus admodum puer: postea ⁶ ob elegantiam vultus, inter ministros regios assumptus, unaque cum eo ⁷ Ananias, Misaël, & Azarias. Sed cum eos rex delica- ⁴ tiori-

LIBER SECUNDUS.] Hujus divisionis auctorem esse ipsum Sulpicium, ex præfatione ejus patet, ubi dicit: *quæ per multis voluminibus per scripta continebantur, duobus libellis concluderem.* Horn.

¹ Captivitatis tempora.] Cur Matth. cap. II. de *περὶ τῆς αἰχμαλωσίας* in numero singulari loquatur, cum tamen plures fuerint, vide seculi nostri miraculum, Fr. Spanh. I. Dub. 9.

² Prophetarum vaticiniis.] Jeremia, Ezechielis, Danielis.

³ Danielis.] Quem tamen Hebræi non accensent Prophetis. Causa est, quod vitam egerit non Propheticam sed Satrapicam, ut David regalem. Quare eos ajunt scripsisse quidem per Spiritum Sanctum, sed Prophetas non fuisse. At tamen & Christus, & Josephus, Danielem vocant Prophetam, & sic eum dici posse generaliiori significato affirmat Maimonides II. More Neb. Fuit ex tribu Juda, & regia stirpe. Patria illi Bethoron superior. Captus est cum Ioa-

kim. Mortuus est anno ætatis cxxxviii. Perer. Vel potius centesimo aut circiter. *A Lapid.* Dicunt eum sub Attalo, cum tribus pueris, capite plexum. Et sic narrat Codex Basilii Porphyrogonneti, qui in Vaticana Bibliotheca asservatur. Sed hoc incertum. Obiit Babylone & ibi in Regum monumentis conditus est. Multa fabulosa de ipso Dorotheus & Pseudo-Epiphanius referunt.

⁴ Sub rege Joachim captus.] Errat ergo Iosephus, qui Danielem demum sub Zedekia abductum putat. Horn.

⁵ Parvus admodum puer.] x. annorum, ut Pererius, xx. ut Maldonatus vult. Quæ sententia verior.

⁶ Ob elegantiam vultus.] *Οἱ καὶ τοῖς ἀκροῖς τῶν σωματίων καὶ τοῖς ὀμορφίαις τῶν ὀφθαλμῶν ἐπέλεξε τὸν Ἰωσήφ.*

⁷ Ananias, Misaël & Azarias.] Qui vulgo tres pueri vocantur, etiam adulta & declinante ætate. Quia *אנא* apud Hebræos tam late se extendit. Imposuerunt autem iis Chaldæi alia nomina, ita ut Ana-

tioribus cibus curari præcepisset, idque ¹ Asphanæ eunucho negotiū dedisset, Daniel ² paternarum traditionum memor, ne ex mensa regis ³ gentilium cibus participaret, poposcit ab eunucho, ⁴ ut leguminibus tantum ⁵ uterentur. ⁶ Causante Asphane, ne dissimulatum imperium regis consecutura macies proderet, Daniel Domino fretus, pollicetur *majoris decoris sibi vultus ex leguminibus, quam ex cibus regis fore.* Fidesque dictis affuit, ita ut minime eorum vultus comparabiles haberentur qui Imperialibus impendiis procurabantur. Igitur à rege in honore & gratia adhi-

Ananias Sidrach, Misael Misach, Azarias Abdenago diceretur. Quæ nomina si Idololatrica fuerunt, non existimandum est iis ipsos usos: sed tantum ita appellatos à Chaldæis. Horn. Sidrach est *Dæmon nocens.* Abdenago *Servus Luciferi.* Grot. Alii aliter explicant; & ad munia aulae, quibus hi destinati, applicant. Sic Scholia Syriaca, quæ Romæ extant in Bibliotheca Vaticana & Medicea, exponunt Sidrach missilem, qui huc illuc discurret negotiorum causa. Misach, mensorem agrorum. Abdenago, qui Regi à cubiculo, vel poculis est.

1 *Asphanæ Eunucho.*] Hinc orta opinio, castratos fuisse, Daniele cum tribus sociis. In qua sunt Josephus, Origenes, Homil. iv super Ezech. Zonaras Tom. 1. Hieronym. 1. contra Jovin. Et hoc comminatum Ezechia putant Esaiam cap. 39. 7. eandemque causam, cur Daniel passim in vetustissimis monumentis, imberbis pingatur. Contra Lyranus, Maldonatus, Dorotheus & Epiphanius, existimant eum non fuisse castratum, sed Eunuchum vocari posse, pro sensu Orientis, quemvis aulicum. Verba Josephi sunt: ποιήσεις ἑνὰς αὐτῶν εὐνομίαν. Igitur cum plures sub disciplina Asphanæ fuerint, nihil à Daniele vel sociis ejus, certi asserit. Horn.

2 *Paternarum traditionum memor.*] Sic loquendo, significat traditiones patrum, id est, majorum: quæ à Græcis dicuntur

πατρῶν ᾠθηδόντων ἐν βλαβῇ, & Galat. cap. 1. 14. *emulator existens ἢ πατρῶν μὲν ᾠθηδόντων.* Pro paternarum, malim patriarum: sed tamen nihil mutato. Nam & infra sic locutus est, qui *paterna urbis status esset.* Et alibi: *admonita ne paternarum traditionum immemor.* Sic apud interpretem nostrum 1 Petr. cap. 1. 18. *paternæ traditionis.* Drusius.

3 *Gentilium cibus participaret.*] Causa cur Daniel pane vinoque regio abstinerit, non alia est, quam quod moris erat illis gentibus, partem de pane & vino injicere in aram, aut in focum, atque eò modo, diis suis consecrare totum illud, quod erant comesturi. Id vero, sicut stulta eorum opinione erat sanctitas: ita Hebræis melius institutis, & certis talia dedicata esse falsis numinibus, erat pollutio. Sic Jarchiades & Theodoretus. Grot.

4 *Ut leguminibus tantum.*] Τῶν δὲ βασιλικῆς τραπέζης ἐδεσμάτων ἀπέχεσθαι, ἢ καθόλου πίνων ἢ ἐμψύχων, παρέχον δὲ αὐτοῖς ὄσπρια ἢ φοίνικας εἰς ἀγρυπνίαν, ἢ εἰπὶ ἢ ἀψύχων ἔτερον βέλους. Joseph.

5 *Causante Asphane.*] Id faciebat per Malafar, quem Danieli præposuerat. Daniel. cap. 1. 11. Drus. Theodotion 7 pro 7 legit. Ejus enim versio habet Ἀμελσαῖδ, alii codices Μυλσαῖδ.

adhibiti, ¹ prudentia & disciplina, brevi omnibus regis proximis antelati.

II. ²Per idem tempus, ³Susanna quædam ⁴Ioachim nupta, spectatæ fœmina pulchritudinis, ⁵à duobus presbyteris appetita, cum impudicis non acquievisset, falso crimine in-
cessitur,

¹ Prudentia & disciplina.] Facile omnem perdidicerunt doctrinam, tam Hebraicam, quam Chaldaicam, sed præcipue Daniel, peritus talium artium. *καὶ κατὰ συνένοιαν ἐπαρδύθη, καὶ τὸ ἥϊον αὐτῷ φανερὸν ἐγένετο. Joseph.*

² Per idem tempus.] Quidam putarunt Historiam Susannæ contigisse tempore captivitatis Babylonicæ, regnantibus Astyage & Cyro. Quia nimirum illa his verbis concluditur: *Et Rex Astyages apostus est ad patres suos, & suscepit Cyrus Persa regnum ejus.* Verum Lyra, Hugo, Torriellus & alii, ea verba ad sequentem historiam de Belo & Dracone retulerunt, ut etiam Græca Caraffæ, & versiones Arabicæ, Antiochena atque Alexandrina ostendunt. Itaque ad tempora Joakim, & annum ejus tertium quartumve referunt. Sed cum fabulosa sit, quid mirum tempora discrepare?

³ Susanna quædam.] Mentio hujus historiæ in Johasin per hæc verba: *Sedita regis ævo condita fuit Marfilia, eodemque tempore fuit Susanna filia Helcia uxor Joacim. Cum hac voluerunt duo senes iudices concumbere. Sed cum nollet, accusarunt eam adulterii. Nam testabantur se vidisse concumbentem cum juvene quodam. Daniel autem sapientia sua eam liberavit.* Est autem tota Susannæ historia apocrypha nec in Hebræa extat, sed ex Theodorione ab Hieronymo translata est. In Græcis Codicibus interdum vocatur *Δακρυσις Δανιήλ*, interdum *Susanna*. De Daniele Hieronymus: *Apud Hebræos nec Susannæ habet historiam, nec hymnum trium puerorum, nec Belis Draconisque fabulas.* Ex allusione vocum *ἀνὸς ἁγίου, πρὸς πρὸς* patet Græce scriptam fuisse. Olim ita immixta erant

reliquo textui illa additamenta, ut Susannæ historia initium esset totius libri, Canticum trium puerorum esset in 3. capite, Belis & Draconis fabulæ librum clauderent. Multa continent *ἀσύντακτα* & falsa. De quibus vide Theologos. Africanus, scriptor antiquus, Origenis coetaneus, eam octo argumentis impugnavit.

⁴ Joachim nupta.] Et hic scribo *Ioachim*. Nam est *Ἰωακείμ*, in textu Græco, & *ד'ק"י* apud Salmanticensem. *Drus.* Dicitur fuisse dives, & splendidam Babylone domum habuisse. Quod inter argumenta est, commentitiam esse Susannæ fabulam. Quis enim credat inter annos tres, eum qui captivus abductus est à patria, subito evasisse in magnas divitias? *Chamierus.*

⁵ A duobus presbyteris appetita.] A duobus senioribus, quos Ebræi *ד'פ'י* appellant, & est nomen dignitatis. Nam sic vocabantur magistratus, quos nunc seniores aut consules dicimus. Habebant enim in Babylonia magistratum ex Judæis. Quod mirum videri nemini debet, cum etiam Alexandria olim habuerint. Diserte Strabo, citante Josepho Antiquit. lib. 14. cap. 12. *Per Ægyptum sane etiam colonie sunt ejus gentis, absque eo quod Alexandria urbis magna pars eis assignata est. Habent enim proprium magistratum, qui suæ gentis res administrat & controversias ex jure dirimat, & contractus atque pacta rata habeat, non aliter quam fit in absoluta republica.* Rei firmandæ est Thalmud Babylonicum, quo continentur leges & jura in Babylonia usurpari solita à Judæis: infirmandæ vero est dictum illud, *ubi non est sacerdos, non est iudicium: & Judicia non exercentur extra terram.* Sed vide *Mosem*